

Sak SU 61-10

Til: Studieutvalget
Møtedato: 3.11.2010
Arkivref.: 2010/5749 INJ024/

Undervisningsomfang for spesialfag med lavt studenttall

Flere spesialfag sliter med lavt studentantall, og per i dag er grensen for når fakultetet tilbyr undervisning satt ved tre oppmeldte studenter.

Grunnet kostnadene knyttet til undervisning og sensur, holdt opp mot de inntekter fakultetet får for avlagte studiepoeng, bør denne grensen vurderes hevet. I tillegg bør det vurderes om det også kan tilbys redusert undervisning dersom studentantallet er innenfor gitte grenser.

Fakultetet mottar støtte blant annet basert på hvor mange studiepoeng som avlegges per år. For hver student som består ett spesialfag (15 studiepoeng) mottar fakultetet 7 312,50 kr.

Omfanget for undervisning på et spesialfag er 10 timer forelesning og 20 timer seminar. Samlet utgjør dette en kostnad på ca 40 730 kroner (16 830 for forelesningene og 23 900 for seminarene). I tillegg kommer kostnadene ved sensur, som varierer etter vurderingsformen samt antall studenter.

Reduksjon av studiepoengsomfang for spesialfagene

Det er sannsynlig at det fra høsten 2011 skjer en endring med samtlige spesialfag slik at disse reduseres fra 15 studiepoeng til 10 studiepoeng. Økonomisk uttelling for fakultetet reduseres da til 4 875 kr pr student som består et spesialfag. Da hver student må ta tre spesialfag fremfor dagens to, vil dette si at samlet økonomisk uttelling for studiepoengsproduksjonen vil forbli uendret. Men kostnadene vil øke, da særlig i tilknytning til eksamensavviklingen. Dette, sammenholdt med at studentene må velge flere spesialfag uten at fakultetet har et større utvalg enn pr d.d., aktualiserer spørsmålet om samtlige spesialfag bør ha skoleeksamen som vurderingsform. Dersom fakultetet fortsetter med såpass mange hjemmeeksamener som nå vil vi måtte dele spesialfagene på høsten inn i "bolker", noe som vil redusere valgfriheten til studentene.

Det vil også mest sannsynlig skje en reduksjon i undervisningsomfanget (fra 30 timer totalt til 20 timer). Dersom fordelingen mellom forelesninger og spesialfag beholdes (2:1) vil kostnader for undervisningen da bli på ca 27 316 kr.

Dagens situasjon

Som nevnt tilbyr fakultetet full undervisning dersom minst tre studenter melder seg opp til et emne.

Dersom eksamensformen er hjemmeeksamen koster spesialfaget fakultetet ca 28 300 kr mer enn hva vi får igjen gjennom studiepoengsproduksjon. Dersom eksamensformen er skoleeksamen koster spesialfaget fakultetet ca 22 400 kr. Disse tallene forutsetter at alle tre studentene består emnet.

Grensen for full undervisning

For at sensur og undervisning skal dekkes inn må avhenger antall studenter av eksamensform:

Hjemmeeksamen (15 sp): 9,53 studenter må melde seg opp og bestå emnet.

Skoleeksamen (15 sp): 6,66 studenter må melde seg opp og bestå emnet.

Hjemmeeksamen (10 sp): 16,11 studenter må melde seg opp og bestå emnet.

Skoleeksamen (10 sp): 7,42 studenter må melde seg opp og bestå emnet.

Det er ikke tatt hensyn til eventuelle reisekostnader for undervisere og sensorer. Administrative kostnader er heller ikke medregnet.

Fra et økonomisk ståsted bør grensen for full undervisning gå ved 9-10 studenter for emner med hjemmeeksamen og 7 studenter for emner med skoleeksamen. Da vil store deler av eventuelle reisekostnader være i beregnet, og fakultetet er mindre sårbare overfor utgifter til kontinuasjonseksamener.

Grensen for redusert undervisning

Dersom undervisningen halveres til fem forelesningstimer og ti seminartimer, koster dette fakultetet ca 20 365 kroner for spesialfag på 15 studiepoeng, og 13 407 kr for spesialfag på 10 studiepoeng.

Hjemmeeksamen -> **15 sp:** 3,56 studenter. **10 sp:** 7,91 studenter.

Skoleeksamen -> **15 sp:** 3,03 studenter. **10 sp:** 3,64 studenter.

Fra et økonomisk synspunkt bør grensen for når fakultetet tilbyr redusert undervisning gå ved 4 studenter.

Dette medfører at dersom det er færre enn fire studenter oppmeldt til et emne så tilbys ikke undervisning, kun eksamen.

Andre hensyn

Ved fastsettelsen av når undervisning skal reduseres, eventuelt bortfalle i sin helhet, så bør det også tas andre hensyn enn de økonomiske. For nye fag bør det vurderes å ta hensyn til at det kan ta tid før studentantallet når et ønsket nivå. Dog må det nevnes at høsten 2010 avholder fakultetet to nye spesialfag, JUR-3617 barnerett og JUR-3618 Fiskerirett som har hhv. 22 og 12 oppmeldte studenter.

Enkelte spesialfag kan også være ledd i særskilte satsningsområder, og av denne grunn kan det være et hensyn at undervisningen opprettholdes selv om det er færre studenter enn ønskelig.

Flere engelskspråklige spesialfag sliter med studentantallet. Imidlertid er mange av de studentene som tar fagene utvekslingsstudenter, og man bør være varsom med å fjerne undervisningstilbudet fra disse. Dette fordi det kan gå ut over potensialet til å få flere internasjonale studenter dersom flere rapporterer tilbake til sine hjemuniversitet at de ikke fikk et fullgodt undervisningstilbud ved fakultetet. Administrasjonen mener derfor at grensen for når et fullt undervisningstilbud gis kan være sammenfallende med de andre spesialfagene, men at det ikke fastsettes en nedre grense for når et redusert tilbud bortfaller. Dvs at disse fagene alltid får noe undervisning, uavhengig av antall studenter.

Erfaringer med spesialfag med lavt studenttall viser også at det er uhensiktsmessig å ha undervisning der det er få studenter. Ikke alle studentene møter opp, og en får da en situasjon der en undervisningstime består av en foreleser og en-to studenter. Dette er uheldig både for foreleseren og for studenten(e), og kvaliteten på en slik undervisningssituasjon vil sjelden være god.

Videre kan man også peke på at med færre studenter så vil undervisningen nødvendigvis bli mer effektiv. Det går mindre tid med på spørsmål og lignende, og i sum får man derfor dekket mye av det samme stoffet.

I tillegg bør det tas en faglig vurdering av om undervisningstypen og fordelingen mellom forelesninger og seminarer skal endres dersom studenttallet er lavere enn et gitt nivå.

Antall studenter per spesialfag

Antall oppmeldte studenter på spesialfagene varierer fra år til år, men tendensen er at spesialfag med mange studenter holder seg store, mens de spesialfagene som sliter med færre studenter holder seg på et lavt nivå. Da flesteparten av spesialfagene går i høstsemesteret, og trekkfristen for høsten 2010 ikke er utløp når denne saken skrives, men tendensen i forhold til fordelingen mellom emnene er det samme. Høsten 2009 varierte antall oppmeldte studenter per spesialfag fra 2 til 47.

Alternative tiltak

Studieutvalget bes vurdere om faglærer skal pålegges å arbeide med en revidering av emnet dersom dette går flere semester enten uten undervisning eller med redusert undervisning. Revideringen må da kunne omfatte alt fra spesialfagets navn til fokus og pensumsituasjon samt hvordan faget presenteres utad til aktuelle studenter.

For emner innenfor satsningsområdet som sliter med gjennomgående lavt studenttall, bør det også vurderes om det skal stilles vilkår at faglærer utnytter de mulighetene som ligger i å nå studenter utenfor det ordinære jusstudiet for at emnet skal opprettholdes. Eksempelvis i forhold til å nå yrkesaktive jurister.

Endring av emneplaner

Dersom Studieutvalget velger å sette en fast grense for når undervisning skal reduseres og når den skal bortfalle må dette implementeres i emneplanene. Det bes derfor at vedtaket inkluderer en generell setning som kan settes direkte inn i samtlige spesialfags emneplaner – uten at disse må enkeltvis innom studieutvalget.

Administrasjonen foreslår følgende formulering:

For norskspråklige fag: Undervisning tilbys i redusert omfang dersom færre enn 8 studenter melder seg opp i faget. Dersom færre enn 4 melder seg opp bortfaller undervisningstilbudet i sin helhet. Dersom undervisningstilbudet reduseres kan fordelingen mellom forelesninger og seminarer bli endret.

For engelskspråklige fag: If fewer than 8 students enrol in this course, then the number of hours of lectures and seminars will be reduced. If the number of lectures and seminars are reduced, then the ratio between lectures and seminars might be changed.

Administrasjonen viser til ovennevnte og foreslår følgende

vedtak:

Spesialfagene må ha minst åtte oppmeldte studenter for at et fullt undervisningstilbud skal tilbys. Dersom fire, fem, seks eller syv studenter melder seg vil det bli gitt et redusert undervisningstilbud tilsvarende halvparten av ordinært timeantall. Dersom færre enn fire studenter melder seg opp i emnet vil det ikke bli tilbudt undervisning. For engelskspråklige spesialfag skal det alltid gis et undervisningstilbud, men dersom det er færre enn åtte oppmeldte studenter så skal dette tilbudet reduseres tilsvarende som for de andre spesialfagene.

Emnebeskrivelsene til fakultetets spesialfag oppdateres slik at disse forbeholdene fremkommer. Denne oppdateringen foretas administrativt.

Tromsø, 13.10.2010

Kjersti Dahle
Studieleder

Ingvild Stock-Jørgensen
førstekonsulent

Vedlegg:

- Bakgrunnsdata

Enstemmig vedtak (møte 3.11.10)

Spesialfagene må ha minst åtte oppmeldte studenter for at et fullt undervisningstilbud skal tilbys. Dersom fire, fem, seks eller syv studenter melder seg vil det bli gitt et redusert undervisningstilbud

tilsvarende halvparten av ordinært timeantall. Dersom færre enn fire studenter melder seg opp i emnet vil det ikke bli tilbudt undervisning. For engelskspråklige spesialfag skal det alltid gis et undervisningstilbud, men dersom det er færre enn åtte oppmeldte studenter så skal dette tilbudet reduseres tilsvarende som for de andre spesialfagene.

Emnebeskrivelsene til fakultetets spesialfag oppdateres slik at disse forbeholdene fremkommer. Denne oppdateringen foretas administrativt.

Endringen trer i kraft fra høstsemesteret 2011.